

Βρυξέλλες, 23 Απριλίου 2021
(OR. en)

8129/21

COHAFA 37
FIN 312
DEVGEN 78
COAFR 102
MAMA 69

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 7857/21

Θέμα: Ειδική έκθεση αριθ. 2/2021 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου:
«Ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ για την εκπαίδευση: βοηθά μεν τα παιδιά που έχουν ανάγκη, πρέπει ωστόσο να αποκτήσει περισσότερο μακροπρόθεσμο χαρακτήρα και να καλύπτει περισσότερα κορίτσια»
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (23 Απριλίου 2021)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ειδική έκθεση αριθ. 2/2021 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο: «Ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ για την εκπαίδευση: βοηθά μεν τα παιδιά που έχουν ανάγκη, πρέπει ωστόσο να αποκτήσει περισσότερο μακροπρόθεσμο χαρακτήρα και να καλύπτει περισσότερα κορίτσια», τα οποία εγκρίθηκαν με γραπτή διαδικασία στις 23 Απριλίου 2021.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου

για την ειδική έκθεση αριθ. 2/2021 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: «Ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ για την εκπαίδευση: βοηθά μεν τα παιδιά που έχουν ανάγκη, πρέπει ωστόσο να αποκτήσει περισσότερο μακροπρόθεσμο χαρακτήρα και να καλύπτει περισσότερα κορίτσια»

1. Το Συμβούλιο σημειώνει την ειδική έκθεση αριθ. 2/2021 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ για την εκπαίδευση: βοηθά μεν τα παιδιά που έχουν ανάγκη, πρέπει ωστόσο να αποκτήσει περισσότερο μακροπρόθεσμο χαρακτήρα και να καλύπτει περισσότερα κορίτσια», στην οποία εξετάστηκαν έργα στην Ιορδανία και την Ουγκάντα το 2017-2019 προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα της ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ για την εκπαίδευση.
2. Η εκπαίδευση αποτελεί προτεραιότητα για τα παιδιά που βιώνουν ανθρωπιστικές κρίσεις. Εκτός από τα μαθησιακά αποτελέσματα της τυπικής μάθησης, η εκπαίδευση προσφέρει ανθεκτικότητα, άμεση φυσική προστασία, μεταξύ άλλων από την έμφυλη βία, και μπορεί να μειώσει τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις του τραύματος στα παιδιά. Η ανθρωπιστική βοήθεια για την εκπαίδευση αποτελεί ζωτικό στοιχείο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ανθρωπιστική δράση καθώς επίσης την πρόληψη των συγκρούσεων και την οικοδόμηση της ειρήνης. Κυρίως όμως, δίνει στα παιδιά ελπίδα για το μέλλον.
3. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή αύξησε σημαντικά τις επενδύσεις της στη βοήθεια για την εκπαίδευση, φθάνοντας το 10% του προϋπολογισμού ανθρωπιστικής βοήθειας το 2019 σε σύγκριση με μόλις 1% το 2015. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη δέσμευση της Επιτροπής να συνεχίσει να στηρίζει την παροχή εκπαίδευσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, καθώς και να επεκτείνει το επιτελούμενο έργο στον τομέα αυτόν, διασφαλίζοντας την πρόσβαση σε συμπεριληπτική διά βίου μάθηση και σε ασφαλή, ισότιμη και ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλα τα επίπεδα.
4. Το Συμβούλιο διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή διαχειρίστηκε σε γενικές γραμμές αποτελεσματικά την εκπαίδευση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως παρατήρησε το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και ότι τα έργα ήταν ενδεδειγμένα και καλά συντονισμένα, πέτυχαν δε τα αναμενόμενα αποτελέσματα όσον αφορά την παροχή εκπαίδευσης σε παιδιά που έχουν ανάγκη εντός του πλαισίου της ανθρωπιστικής βοήθειας.

5. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η αντίδραση στις ανθρωπιστικές κρίσεις θα πρέπει να ακολουθεί μια προσέγγιση βασισμένη στις ανάγκες, συνυπολογίζοντας τις εκάστοτε προκλήσεις και εμπλεκόμενους σε κάθε ανθρωπιστική κατάσταση. Στο πλαίσιο αυτό, η συνεργασία με τοπικούς φορείς μπορεί να εγγυηθεί την αποτελεσματική απόκριση στις τοπικές ανάγκες και να συμβάλει στον προσδιορισμό και τη στήριξη των πλέον ευάλωτων μελών της κοινωνίας. Επιπλέον, το Συμβούλιο σημειώνει τις αυξημένες προκλήσεις που θέτει η πανδημία COVID-19 όσον αφορά την προσέγγιση των δικαιούχων, την υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και την εκπλήρωση των στόχων που καθορίστηκαν στο παρελθόν, υπογραμμίζοντας την ανάγκη να προσαρμοστεί ο σχεδιασμός των έργων και η λειτουργία τους στην πράξη. Όλοι αυτοί οι περιορισμοί λόγω της πανδημίας έχουν αντίκτυπο στην παροχή εκπαίδευσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, με τις πλέον σοβαρές συνέπειες να παρατηρούνται στη στήριξη και την ευημερία των γυναικών και των κοριτσιών.
6. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι ο έλεγχος εντόπισε τους ακόλουθους τομείς που επιδέχονται βελτίωση: αύξηση της χρήσης της σχετικής καθοδήγησης από τον χρηματοδοτικό μηχανισμό ενισχυμένης ικανότητας απόκρισης της ΓΔ ECHO· μεγαλύτερος αριθμός κοριτσιών θα πρέπει να αποτελούν στόχο και να λαμβάνουν βοήθεια από τα έργα· τα προγράμματα θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε η χρονική τους διάρκεια να είναι αρκετά μεγάλη για να καλύπτουν επαρκώς τις εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών· καλύτερη ανάλυση κόστους των έργων και ανάδειξη ευκαιριών για μεγαλύτερη οικονομική αποδοτικότητα· τέλος, τα προγράμματα που παρέχουν χρηματική βοήθεια για την εκπαίδευση θα πρέπει να εστιάζονται περισσότερο σε μακροπρόθεσμες λύσεις ώστε να μειωθεί η εξάρτηση των δικαιούχων από τη βοήθεια σε χρήμα.
7. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πέντε συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου:
1. να αξιοποιηθούν περισσότερο τα αποτελέσματα των έργων στο πλαίσιο του μηχανισμού ενισχυμένης ικανότητας απόκρισης·
 2. να παρασχεθεί μεγαλύτερη υποστήριξη στα κορίτσια στα εκπαιδευτικά έργα·
 3. να παρασχεθεί περισσότερο μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση για την εκπαίδευση στις περιπτώσεις παρατεταμένων κρίσεων·
 4. να βελτιωθεί η ανάλυση του κόστους κατά την επιλογή και την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών έργων·
 5. να αυξηθεί η βιωσιμότητα των προγραμμάτων που παρέχουν χρηματική βοήθεια για την εκπαίδευση στις περιπτώσεις παρατεταμένων κρίσεων.

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

8. Ο μηχανισμός ενισχυμένης ικανότητας απόκρισης (Enhanced Response Capacity — ERC) είναι ένας ειδικός προϋπολογισμός της ECHO που στηρίζει παγκόσμιες, στρατηγικές και συμπεριληπτικές πρωτοβουλίες οι οποίες αποσκοπούν στην αύξηση της ικανότητας της ανθρωπιστικής κοινότητας να ανταποκρίνεται σε κρίσεις με τον πλέον αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο. Το Συμβούλιο επικροτεί την εστίαση του μηχανισμού ERC στην ενίσχυση των συστημάτων και στην παροχή παγκόσμιων δημόσιων αγαθών για τον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας. Σημειώνει, ωστόσο, τη διαπίστωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε σε περιορισμένο βαθμό τα αποτελέσματα των έργων του μηχανισμού ERC για την εκπαίδευση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης για τη μέτρηση της ποιότητας της εκπαίδευσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ένα βασικό κριτήριο για την αποτελεσματικότητα. Παροτρύνει την Επιτροπή να ενσωματώνει συστηματικότερα τα σχετικά εργαλεία που αναπτύσσονται με την υποστήριξη του μηχανισμού ERC στις δραστηριότητές της στον τομέα της εκπαίδευσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, προκειμένου να μεγιστοποιείται η ικανότητα απόκρισης των εταίρων υλοποίησης.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

9. Το Συμβούλιο πιστεύει ότι η ανθρωπιστική βοήθεια θα πρέπει να επιδιώκει να φτάνει στα άτομα εκείνα που βρίσκονται στην πλέον ευάλωτη κατάσταση. Σε περιβάλλοντα που πλήττονται από κρίσεις, οι γυναίκες και τα κορίτσια, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών και των παιδιών με αναπηρίες, είναι πιο πιθανό να εκτίθενται στη βία και να δυσκολεύονται να αποκτήσουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, όπως η εκπαίδευση. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο τονίζει ότι τόσο ο σχεδιασμός όσο και η παροχή/εφαρμογή της εκπαίδευσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να ενσωματώνουν τη διάσταση του φύλου και τη συναφή συμπεριληπτικότητα και προσβασιμότητα.
10. Το Συμβούλιο εκφράζει την ανησυχία του για τη διαπίστωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι ο αριθμός των κοριτσιών που αποτελούν στόχο και λαμβάνουν βοήθεια από τα έργα ενωσιακής χρηματοδότησης δεν είναι αρκετά μεγάλος. Ωστόσο, το Συμβούλιο αναγνωρίζει τις προκλήσεις που θέτει η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων, δεδομένου ότι η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας θα πρέπει να βασίζεται σε αναλύσεις αναγκών που επηρεάζονται από τις ιδιαιτερότητες κάθε επιμέρους πλαισίου.

11. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να δίνει μεγαλύτερη προσοχή στην ισότητα των φύλων στα εκπαιδευτικά προγράμματα και στην εκπαίδευση που λαμβάνουν τα κορίτσια και οι έφηβες, να στηρίζει εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινότητας, να καταπολεμά την έμφυλη βία, να ενισχύει την κατάρτιση των εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας των φύλων και έμφυλης βίας, να στηρίζει και να αυξάνει τον αριθμό των γυναικών εκπαιδευτικών και να αντιμετωπίζει το ψηφιακό χάσμα μεταξύ των φύλων που πλήττει ιδιαίτερα τα κορίτσια στο πλαίσιο της νόσου COVID-19.
12. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη δέσμευση της Επιτροπής να ενισχύσει και να παρακολουθήσει τη διάσταση του φύλου στα εκπαιδευτικά προγράμματα και εκτιμά την εστίαση της Επιτροπής στην υιοθέτηση μιας συμπεριληπτικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των πλέον πιεστικών αναγκών τόσο των αγοριών όσο και των κοριτσιών.

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

13. Το Συμβούλιο εκτιμά την προσπάθεια της Επιτροπής να χρηματοδοτεί προγράμματα εκπαίδευσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης τα οποία ευθυγραμμίζονται με τη διάρκεια του σχολικού έτους και καλύπτουν περίοδο τουλάχιστον ενός πλήρους ακαδημαϊκού έτους, αρχίζοντας να δίνει προτεραιότητα σε σχέδια διάρκειας 24 μηνών. Συμμερίζεται την εκτίμηση του Συνεδρίου ότι η πολυετής χρηματοδότηση συνάδει επίσης με τις δεσμεύσεις της «μεγάλης συμφωνίας» (Grand Bargain), και επιδρά θετικά στην αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των έργων εκπαίδευσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.
14. Ταυτόχρονα, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η διάρκεια των έργων θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στο εκάστοτε πλαίσιο, εξασφαλίζοντας ταχείες μεν ολοκληρωμένες δε δράσεις απόκρισης ώστε να καθίσταται δυνατή η παροχή ασφαλών χώρων για τα παιδιά. Επιπλέον, το Συμβούλιο σημειώνει ότι αν και οι βραχυπρόθεσμες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις μπορεί να είναι κρίσιμης σημασίας, οι εκπαιδευτικές ανάγκες είναι συνήθως εκ φύσεως μέσης έως μακροπρόθεσμης διάρκειας σε παρατεταμένες κρίσεις.

15. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο σημειώνει τη διαπίστωση της έκθεσης ότι τα περισσότερα έργα που αξιολογήθηκαν είχαν χρονική διάρκεια που δεν ήταν αρκετή για να αντιμετωπιστούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών σε καταστάσεις παρατεταμένων κρίσεων. Προσυπογράφει τη σύσταση της έκθεσης να παρέχεται πιο μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση από την Επιτροπή για την εκπαίδευση σε καταστάσεις παρατεταμένων κρίσεων. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόσφατη πρόοδο της ECHO όσον αφορά την παροχή υψηλότερων επιπέδων πολυετούς χρηματοδότησης και προτρέπει την Επιτροπή να επιταχύνει τη διαδικασία αυτή. Το Συμβούλιο τονίζει επίσης ότι η Επιτροπή πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για την παροχή πιο ευέλικτης χρηματοδότησης.
16. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει επίσης την ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων με τις κοινότητες και τους εταίρους υλοποίησης, μέσω της χρήσης μιας συντονισμένης προσέγγισης που να βασίζεται σε συμμετοχική εκτίμηση των αναγκών, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική διατήρηση της στήριξης της Επιτροπής διαχρονικά. Οι ανθρωπιστικές παρεμβάσεις θα πρέπει να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται με τη συμπερίληψη και τη συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού, καθώς και ενός ευρέος φάσματος φορέων της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι συχνά δραστηριοποιούνται κοντά σε κοινότητες που πλήττονται από κρίσεις. Αυτή η συμμετοχική μεθοδολογία θα πρέπει να ενσωματωθεί σε μια ευρύτερη προσέγγιση συντονισμένων, πολυτομεακών εκτιμήσεων αναγκών, οι οποίες θα προάγουν τον συντονισμό και τη βιωσιμότητα, για παράδειγμα μέσω της εμβάθυνσης των διασυνδέσεων μεταξύ της εκπαίδευσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και του προγραμματισμού των λύσεων βιοπορισμού.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

17. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να επιδιωχθεί η μεγιστοποίηση της οικονομικής αποδοτικότητας κατά την επιλογή, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των έργων. Για τον σκοπό αυτόν, εκφράζει την ικανοποίησή του για τη σύσταση της έκθεσης να βελτιωθεί η ανάλυση κόστους κατά την επιλογή και την υλοποίηση των έργων και εφιστά την προσοχή στην ευθύνη της Επιτροπής να ενισχύσει την παρακολούθηση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της για την εκπαίδευση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και παρατεταμένων κρίσεων. Το Συμβούλιο εκτιμά τις προσπάθειες της Επιτροπής για καλύτερη κατανόηση του κόστους των έργων και καλύτερη σύγκριση των προτάσεων κατά τη φάση επιλογής.

18. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό της βοήθειας σε μετρητά και κουπόνια (CVA) ως, συνολικά, αποτελεσματικό και οικονομικά αποδοτικό μέσο ανθρωπιστικής βοήθειας. Προκειμένου να αυξηθεί η οικονομική αποδοτικότητα και να μειωθούν οι διοικητικές προσπάθειες, οι ανθρωπιστικοί εταίροι ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε εναρμονισμένα συστήματα για την παροχή βοήθειας σε μετρητά, όπου αυτό είναι δυνατό και σκόπιμο.

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

19. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι τα προγράμματα χρηματικής βοήθειας για την εκπαίδευση ενισχύουν την ανθεκτικότητα των παιδιών, ιδίως αίροντας τα φυσικά και οικονομικά εμπόδια στην εκπαίδευση, επιτρέποντας στα παιδιά να παρακολουθούν την τυπική εκπαίδευση, παρέχοντας κίνητρα για τη μείωση της παιδικής εργασίας και μειώνοντας τον κίνδυνο καταφυγής σε αρνητικούς μηχανισμούς αντιμετώπισης. Ωστόσο, αναγνωρίζει ότι αυτοί οι τύποι δραστηριοτήτων δεν μπορούν να θεωρηθούν μακροπρόθεσμη λύση.
20. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να καθιερώσει εναλλακτικές επιλογές για μακροπρόθεσμες λύσεις και λύσεις ενίσχυσης της ανθεκτικότητας, όπως η ανάπτυξη εναλλακτικών προγραμμάτων και στρατηγικών εξόδου για τα προγράμματα χρηματικής βοήθειας για την εκπαίδευση, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία «κενού βοήθειας». Το Συμβούλιο διακρίνει ευκαιρίες για την ενίσχυση των στρατηγικών και επιχειρησιακών διασυνδέσεων με μακροπρόθεσμα προγράμματα, μεταξύ άλλων με την κοινωνική προστασία ή τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές για την εξασφάλιση βιώσιμων μέσων διαβίωσης για τα παιδιά και τους κηδεμόνες τους με βάση το πλέγμα ανθρωπιστικής βοήθειας-αναπτυξιακής συνεργασίας-ειρήνης, όπου κρίνεται σκόπιμο και εφικτό.
21. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει ήδη αρχίσει να λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις του ελέγχου. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη δέσμευση της Επιτροπής να εφαρμόσει πλήρως όλες τις συστάσεις όσον αφορά τα έργα και τις δραστηριότητες για την εκπαίδευση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και παρατεταμένες κρίσεις που θα λάβουν χρηματοδότηση από το τέλος του Ιανουαρίου 2022, όπως πρότεινε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Επιτροπή να του υποβάλει έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έλαβε προς τον σκοπό αυτό.